

I. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОБЛІКУ СПОРТИВНИХ СПОРУД В УКРАЇНІ

Юлія Довгенько

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація

В статтю проаналізовано обширний зарубіжний досвід застосування баз даних для ведення спортивних споруд. Предложено створення Єдиного електронного реєстра спортивних споруд, сформульовано підходи до його заповнення.

Annotation

The article deals with extensive international experience of database use for registration of sports facilities. It is proposed to create an Integrated electronic registry of sports facilities in Ukraine; approaches to its filling have been formulated.

Постановка проблеми. Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Інформація є найважливішим ресурсом в управлінні. Управлінська система повинна виробляти, видавати необхідну й вилучати нерелевантну інформацію, крім того, інформація має бути своєчасною і точною. Джерелом такої інформації є зібрані, систематизовані, зареєстровані і збережені дані. Сукупність цих видів діяльності, що здійснюється над інформацією, одержала назву обліку в управлінні. Базуючись на інформації обліку, в управлінській системі здійснюється зворотній зв'язок, створюючи умови для її ефективної діяльності.

Обліку, як однієї з функцій управління, присвячено багато досліджень. Французький практик і вчений, засновник класичної школи управління Анрі Файоль у праці «Загальне і промислове в управлінні» у 1916 році виділив функції управління як окремі напрями досліджень. В спортивно-менеджменті обліку приділено багато уваги М.В. Жмарев. Однак розвиток сучасних інформаційних технологій дозволяє підвищити до якості нового рівня ефективність обліку, а отже і всієї управлінської діяльності, і потребує конкретизації щодо об'єкта управління, що розглядається.

Мета дослідження – обґрунтувати підхід до обліку спортивних споруд в Україні, що відповідає сучасним потребам сфери фізичної культури і спорту (ФК і С). Досягнення мети здійснювалося на

основі використання таких методів дослідження: теоретичний аналіз науково-методичної літератури, інтернет-пошук інформації, метод аналогії.

Результати дослідження та їх обговорення.

Традиційною формою обліку спортивних споруд є паспортизація. Паспорт спортивної споруди – документ установленної форми, що в Україні затверджується центральним органом виконавчої влади з ФК і С, засвідчений місцевим органом виконавчої влади з ФК і С і зберігається на спортивній споруді. Аналіз бланків паспортів різних країн світу свідчить, що в цьому документі містяться загальні дані (назва, форма власності, адреса, дата введення в експлуатацію, реконструкції, капітального ремонту, балансова вартість, одноразова пропускна спроможність споруди, тощо), перелік і загальна характеристика основних, допоміжних споруд і приміщень, приміщень для глядачів, найменування і кількість обладнання та інвентаря, інженерно-технічні дані, технічний стан на момент паспортизації, перелік культивованих видів спорту [1; 4; 5].

Паспорт спортивної споруди заповнюється при її заснуванні в Україні та є одним з документів, що надається підприємством для отримання ліцензії на здійснення фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності з метою встановлення відповідності споруд та обладнання діючим нормам.

Проте облік інформації при створенні спортивної споруди на

обласному та національному рівнях не здійснюється. Комплексна паспортизація всіх діючих спортивних споруд в Україні була за останні 30 років проведена двічі: у 1982 та 2003 роках, однак її результатом стали лише звіти про загальну кількість спортивних споруд в Україні, їх розподіл за видами та приналежністю до організацій [1]. Така ситуація породжена об'єктивною неможливістю опрацювати паспорти 96487 споруд, що діяли на час паспортизації 2003 року в Україні, без застосування інформаційних технологій та методики опрацювання.

Слід зазначити, що облдержадміністраціями щорічно надається Міністерству України у справах сім'ї, молоді і спорту статистична інформація щодо кількості спортивних споруд в Україні за формою 2-ФК «Спортивні споруди», що суттєво не змінює ситуацію.

Неефективність обліку спортивних споруд як однієї з функцій управлінського циклу унеможливує результативність всіх управлінських дій щодо їх розвитку в Україні. В умовах дефіциту інформації досить складним завданням є обґрунтування стратегії розвитку спортивних споруд, визначення очікуваних результатів та показників їх досягнення. Тим більш, що в Україні запланована розробка Загальнодержавної цільової соціальної програми «Спортивні споруди України».

В той же час досвід зарубіжних країн свідчить про ефективність впровадження в облік спортивних споруд інформаційних систем. В залежності від ролі держави та завдань, що стоять перед нею з розвитку сфери та її матеріально-технічної бази, ми можемо знайти різні приклади. Так, у Франції з 2006 року впроваджена база даних спортивних споруд RES. Для її запровадження в систему було введено 2,5 млн. сторінок, пройшли підготовку 500 фахівців [7]. База даних доступна для загального користування, кожен бажаючий може

здійснювати пошук споруди за місцем розташування та послугами, що надаються, скористатися цією інформацією у вигляді переліку або карти з нанесенням споруд, навіть відіслати інформацію на власну поштову адресу. Є можливість продивитися більш детальну інформацію про кожну споруду. Окремо для органів державної влади передбачено функціональні можливості аналізу стану спортивних споруд різних територіальних одиниць для обґрунтування політики їх розвитку та планування міських забудов. Таку інформацію можна додатково отримати у вигляді графічних зображень [6]. В Англії для загального користування створена база даних Active Places, яка дозволяє продивитися карту спортивних споруд країни, здійснити пошук за різними параметрами: місцем знаходження, назвою, тощо. В дану базу вже внесена інформація щодо 50 тис. спортивних споруд та є можливість on-line реєстрації для будь-якої споруди [8]. Крім того існує Active Places Power, доступ до якої можливий лише для зареєстрованих користувачів. База даних створена для органів влади різних рівнів і дозволяє на основі всебічного аналізу стану спортивних споруд сприяти вдосконаленню стратегії їх розвитку та оптимізації інвестиційної політики [9]. Існує практика створення баз даних спортивних споруд на рівні окремого міста, таким прикладом є Санкт-Петербург [3]. Глобалізація ринку спортивних послуг обумовила потребу існування і таких баз даних, що містять інформацію про спортивні споруди різних країн світу. Наприклад, Football stadiums є гідом з футбольних стадіонів та полів Європи [10].

Проведений аналіз досвіду зарубіжних країн світу свідчить про доцільність створення всеукраїнського реєстру спортивних споруд, який би у відповідності до сучасних вимог інформатизації суспільства мав електронну форму і користувачами якого мали б змогу

виступати органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни. Це завдання є актуальним і у розрізі завдань Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 роки [2]. Єдиний електронний всеукраїнський реєстр спортивних споруд України (Реєстр) доцільно створити як систему одержання, накопичення, зберігання, захисту, використання та поширення адміністративної інформації про спортивні споруди в Україні.

Зважаючи на те, що в Україні держава відіграє провідну роль в розвитку сфери ФК і С, в рамках якої взяла на себе зобов'язання з її розвитку, створила центральний орган виконавчої влади спеціальної компетенції – Міністерство України у справах сім'ї, молоді і спорту, розпорядником Реєстру має стати саме він. Це передбачає затвердження Мінсім'ямолодьспортом порядку та умов користування Реєстром; розробку організаційних та методологічних принципів його ведення; здійснення контролю за повнотою даних, які вносяться до Реєстру; розробку і вдосконалення технології та програмних засобів формування Реєстру; надання інформаційно-довідкових послуг користувачам.

На органи місцевої влади доцільно покласти ведення обліку об'єктів спортивної інфраструктури, які розміщені на відповідній території; здійснення контролю за повнотою даних та їх відповідністю встановленим вимогам; адміністративну відповідальність за достовірність наданих до Реєстру даних; передачу щокварталу Мінсім'ямолодьспорту інформацію для внесення змін.

Відповідно до сучасного світового досвіду, потреб управлінської системи та споживачів до Реєстру слід включити адресно-довідкову інформацію, інформаційно-статистичну та реєстраційні дані. Адресно-довідкову частину слід наповнити інформацією про найме-

нування, організаційно-правову форму, державну реєстрацію, місцезнаходження спортивної споруди з зазначенням номеру телефону, факсу, електронної пошти, web-сторінки. До інформаційно-статистичної частини доцільно включити відомості:

- про об'єкти спортивної спрямованості та їх укомплектованість спортивним оснащенням та інвентарем;
- про наявну інфраструктуру (медико-відновлювальний або реабілітаційний центр, їдальня, готель, гуртожиток, сауна, котельня тощо)
- про матеріально-технічний стан спортивної споруди (наявне технічне оснащення, проведення реконструкцій, капітальних ремонтів, їх кількість та рік останнього проведення тощо);
- про статутний капітал: балансова вартість основних засобів; розмір частки статутного майна, що належить державі;
- про розмір земельних ділянок та площі забудови об'єктів спортивної інфраструктури;
- про відокремлені підрозділи спортивної споруди;
- про види фізкультурно-спортивних послуг, які надає спортивна споруда;
- про проведені протягом останніх 3-х років фізкультурно-спортивні заходи міжнародного, всеукраїнського та місцевого рівня;

– про керівництво спортивної споруди (ПШБ та посада керівника, заступника керівника, головного бухгалтера).

Реєстраційні дані включають реєстраційний номер та дату реєстрації, код спортивної споруди, підставу та дату виключення споруди з Реєстру.

Дані до Реєстру відповідно до існуючої системи документообігу доцільно вносити на основі паспорту спортивної споруди та додатково розроблених документів: заяви про внесення інформації до Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд, реєстраційної картки із загальною інформацією про спортивну споруду.

Висновки. Створення Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд України дозволить підвищити рівень статистичної звітності в сфері та ефективність реалізації державного управління загалом, об'єктивно оцінити існуючий стан спортивних споруд в кількісних та якісних показниках та фіксувати його зміну при реалізації відповідної програми, популяризувати фізичну культуру і спорт шляхом інформаційної підтримки програми в мережі Інтернет та можливості вільного доступу до неї всіх підприємств та громадян.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Наказ Держкомспорту України № 1720 від 06.08.2002 «Про проведення паспортизації та одноразового обліку спортивних споруд».
2. Постанова Кабінету Міністрів України №1594 від 15.11.2006р. «Про затвердження Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 роки».
3. Распоряжение Комитета по физической культуре и спорту Санкт-Петербурга № 227-р от 07.12.2009 «Административный регламент по исполнению государственной функции «Ведение реестра спортивных сооружений Санкт-Петербурга независимо от ведомственной принадлежности».
4. Физкультурно-оздоровительные и спортивные сооружения: нормы, правила, рекомендации по реконструкции, ремонту и техническому обслуживанию./ Под общей редакцией Л.В.Аристовой, В.В. Бойко. – М.: Советский спорт, 1998. – 400с.
5. Improving evaluation of sports through statistics committee. – Florence, 1993. – 203p.
6. <http://www.res.jeunesse-sports.gouv.fr>
7. <http://www.epractice.eu/en/cases/res>
8. <http://www.activeplaces.com/>
9. <http://www.activeplacespower.com/>
10. <http://stadiums.football.co.uk/>

